

บทที่ 10

การเสนอพยานหลักฐานเบื้องต้นต่อศาล

ตอนที่ 1

การเสนอพยานหลักฐานในคดีแพ่ง

ความเบื้องต้น

เมื่อคดีมาสู่ศาลแล้ว ในชั้นพิจารณาคู่ความที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ศาลเพื่อให้ศาลเชื่อตามข้ออ้างหรือข้อต่อสู้ของฝ่ายตน หน้าที่เสนอพยานหลักฐานถือว่ามีความสำคัญไม่น้อยกว่ากระบวนการพิจารณาใดๆ ในศาล เพราะหากขาดการเสนอพยานหลักฐานต่อศาลก็ไม่มีอะไรมาเป็นเครื่องพิสูจน์ให้ศาลเชื่อข้ออ้างตามคำฟ้องหรือคำให้การของคน โอกาสแพ้คดีถูกศาลยกฟ้องหรือพิพากษาให้แพ้คดี ดังนี้ เป็นต้น ดังนั้น จึงต้องระวังอย่าลืมนำข้อเท็จจริงมาเสนอเป็นอันขาด

อนึ่ง ปัญหาข้อพิพาทที่ขึ้นสู่ศาลในคดีหนึ่งๆ นั้นจะแบ่งออกเป็นปัญหาในข้อกฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริง ปัญหาข้อกฎหมายนั้นคู่ความไม่ต้องนำสืบ ส่วนที่ต้องสืบคือปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่ไปต้องด้วยข้อสันนิษฐานของกฎหมาย

หลักเกณฑ์การอ้างพยาน

โดยปกติพยานหลักฐานที่จะนำมาสืบประกอบข้อเท็จจริงเพื่อสนับสนุนข้ออ้างข้อเถียงของตนนั้นประกอบด้วยพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือวัตถุพยานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทุกอย่างแล้วแต่กรณี ดังนั้น การจะอ้างพยานชนิดใดมาสืบย่อมต้องอาศัยหลักกฎหมายที่บังคับไว้เฉพาะกรณีนั้นๆ รายละเอียดให้ศึกษาจากลักษณะพยาน ในชั้นนี้จะกล่าวถึงหลักเกณฑ์ทั่วไปการอ้างพยานทำได้ดังนี้ คือ

- 1) คู่ความทั้งสองฝ่ายต่างมีสิทธิจะอ้างพยานร่วมกันได้ (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 91)
- 2) คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะอ้างคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งเป็นพยานของตน หรือจะอ้างตนเองเป็นพยานก็ได้ (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 97) แต่ถ้าอ้างตนเองเป็นพยานในคดีของตนจะต้องสืบพยานก่อนพยานปากอื่นเสมอ

3) เมื่อได้ระบุพยานใดไว้แล้วจะไม่ตั้งใจสืบก็ได้ หากว่าพยานนั้นยังไม่ได้เข้าเบิกความ (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 117)

4) การอ้างเอกสารเป็นพยาน ผู้อ้างต้องคัดสำเนาเอกสารนั้นส่งให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง ก่อนสืบพยานไม่น้อยกว่า 7 วัน เว้นแต่เข้าข้อยกเว้นตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา 90 หรือคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้แถลงรับรองต้นฉบับเอกสารที่ฝ่ายอ้างส่งต่อศาลแล้ว ฝ่ายที่รับรองแล้วจะอ้างว่าฝ่ายอ้างเอกสารไม่ส่งสำเนาเอกสารให้ตนเช่นนี้อ้างไม่ได้

การเสนอพยานหลักฐาน

ทนายความมีหน้าที่เสนอพยานหลักฐานต่อศาลโดยการยื่น**บัญชีระบุพยาน**ซึ่งเป็นแบบพิมพ์ของศาล ก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่า 7 วันเต็ม (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 88 วรรคหนึ่ง) ในทางปฏิบัติ นำแบบพิมพ์ “บัญชีระบุพยาน” (แบบ 14 ก.) ดังตัวอย่างท้ายบทนี้ กรอกรายชื่อพยานเรียงตามลำดับโดยอ้างตนเองเป็นลำดับแรก แล้วตามด้วยพยานบุคคลภายนอกที่รู้เห็นเกี่ยวข้องกับคดี ในทางปฏิบัตินิยมจัดลำดับพยานบุคคลจนหมดก่อน แล้วจึงลำดับพยานเอกสารเป็นอันดับถัดไป ส่วนช่องหมายเหตุต้องระบุให้ศาลรู้ด้วยคำว่า “นำ” หรือ “หมาย” หรือ “คำสั่ง” หรือ “ขอให้ศาลเรียก” ฯลฯ เป็นต้น

ความหมายของถ้อยคำ

คำว่า “นำ” หมายถึง ผู้อ้างพยานนำพยานมาส่งศาลหรือนำพยานมาเองโดยไม่ต้องขอให้ศาลออกหมายเรียก

คำว่า “หมาย” หมายถึง ขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานนั้นมาศาล เพราะผู้อ้างไม่สามารถนำมาเองได้ เช่น เรียกพยานซึ่งเป็นบุคคลภายนอกให้ไปเบิกความ เป็นต้น

คำว่า “คำสั่ง” หมายถึง ขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานเอกสารซึ่งอยู่กับบุคคลภายนอกหรือสถานที่ราชการให้ส่งเป็นพยานต่อศาล เป็นต้น

คำว่า “ขอให้ศาลเรียก” หมายถึง การอ้างสำนวนหรือเอกสารต่างๆ ซึ่งติดอยู่ในสำนวนคดีของศาลนั้นหรือศาลอื่น

การเสนอพยานหลักฐานและการระบุในช่องหมายเหตุนั้นแล้วก็ตาม มิใช่ว่าจะได้พยานหลักฐานนั้น ผู้อ้างพยานมีหน้าที่ร้องขอต่อศาลและจัดพิมพ์หมายเรียกพยานตามความประสงค์ของผู้อ้างเสนอต่อศาลเพื่อตั้งอนุญาตและลงนามในหมาย เพื่อจัดส่งให้พยานก่อนวัน

นัดพิจารณาหลายๆ วัน เพื่อให้โอกาสศาลจัดการให้และเป็นการให้พยานเตรียมตัว เพื่อมิให้
ขัดข้องได้

ส่วนวิธีขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานบุคคล หรือมีคำสั่งเรียกพยานเอกสาร วัตถุพยาน
ตามบัญชีระพยานที่ได้ยื่นไว้ต่อศาล คงใช้แบบพิมพ์คำร้อง (หมายเลข 7) การเรียบเรียงเนื้อหา
ไม่ว่าจะ โดยในรูปแบบคำร้องหรือคำขอ มีลักษณะทำนองเดียวกับการทำคำแถลงที่เคยอธิบายไว้
แล้วด้วยกัน กล่าวคือ ตอนต้นต้องบรรยายให้ศาลทราบว่าคดีอยู่ในชั้นตอนใดของศาล ต่อมา
บรรยายเหตุขัดข้องที่ต้องยื่นคำร้องหรือคำขอต่อศาลพร้อมด้วยเหตุผล สุดท้ายบอกความ
ประสงค์จะให้ศาลทำอะไรเกี่ยวกับเรื่องที่ร้องหรือขอนั้น

ให้ดูตัวอย่างในหน้าถัดไป

ตัวอย่างบัญชีระบุนยาน
(คดีแพ่งและคดีอาญาใช้แบบเดียวกัน)

(๑๔ ก.)
บัญชีรียน

คดีหมายเลขคำที่ _____ /๒๕ _____

ศาล _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช ๒๕ _____

ความ _____

ระหว่าง { _____ โจทก์
_____ จำเลย
_____ ขอ
_____ ขอ

ระบุนยานของข้าพเจ้ารวม _____ อันดับ ตามบัญชีตารางข้างล่างนี้

อันดับ	ชื่อรียน	บ้านเลขที่ ถนน ตรอกหรือซอย	ใกล้เคียง	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	หมายเหตุ

_____ ผู้ระบุ
(พริก)

(๑๖)

หมายเรียก
พยานบุคคล

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่...../๒๕.....

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาล.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....

ความ.....

ระหว่าง {โจทก์
.....จำเลย

หมายถึง.....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....

ตรอก/ซอย..... ใกล้เคียง..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

ด้วย.....อ้างท่านเป็นพยานในคดีเรื่องนี้

ศาลนัดนั่งพิจารณาวินิจฉัยวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ๒๕.....

เวลา.....นาฬิกา ให้ท่านไปศาลตามกำหนดนี้ (ให้ดูค่าเดือนหลังหมายนี้)

ผู้พิพากษา

ศาล.....

(พลิก)

โทรศัพท์.....

ใบรับหมายเรียกพยานบุคคล

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ๒๕.....

ข้าพเจ้า.....ได้รับหมายเรียกพยานของศาล.....

ซึ่งได้กำหนดให้ข้าพเจ้าไปเบิกความเป็นพยาน ในคดีระหว่าง.....

.....โจทก์..... จำเลย

ในวันที่.....เดือน..... พ.ศ. ๒๕..... เวลา.....นาฬิกาไว้แล้ว

ผู้รับหมาย

ผู้ส่งหมาย

คำเตือนพยาน

ผู้ใดขัดขืนไม่ไปศาลตามหมายนี้ ศาลอาจออกหมายจับ
เอาตัวกักขังไว้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
มาตรา ๑๑๑ (๒) และผู้นั้นอาจถูกฟ้องตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา ๑๗๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดเบี่ยงความเท็จมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๑๗๗ หรือมาตรา ๑๘๑ ต้องระวางโทษอย่างสูงจำคุก
ไม่เกินสิบห้าปี และปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

(๑๘)

คำสั่งเรียกพยานเอกสาร
หรือพยานวัตถุ (คดีแพ่ง)

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่...../๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่...../๒๕.....

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาล.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....

ความ พ่ง

ระหว่าง { โจทก์
..... จำเลย

ถึง.....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....

ตรอก/ซอย..... ใกล้เคียง..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

ด้วย.....อ้าง.....

.....

.....

..... ซึ่งมีอยู่ที่ท่านเป็นพยาน

เพราะฉะนั้น ให้ท่านจัดการส่ง.....

ดังกล่าวแล้วไปยังศาล..... ก่อนวันที่..... เดือน.....

พ.ศ. ๒๕..... เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

..... ผู้พิพากษา

ศาล.....

โทรศัพท์..... (พลิก)

ใบรับคำสั่งเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุ

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ๒๕.....

ข้าพเจ้า..... ได้รับคำสั่งเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุ

ของศาล..... ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าส่ง.....

..... ไปประกอบการพิจารณา ในคดีระหว่าง..... โจทก์

ดังกล่าวแล้วไปยังศาล..... ก่อนวันที่..... เดือน.....

.....

..... ผู้รับคำสั่ง

..... ผู้ส่งคำสั่ง

คำเตือน

ผู้ใดขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารหรือพยานวัตถุตามคำสั่งนี้ ผู้นั้นอาจถูกฟ้องตาม
ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๗๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่
เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตัวอย่างการกรอกแบบพิมพ์

(๑๔ ก.)
บัญชีพยาน

คดีหมายเลขดำที่ _____/๒๕____

ศาล จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช ๒๕_____

ความ _____ แห่ง _____

ระหว่าง { นาย ก. _____ โจทก์
นาย ข. _____ จำเลย
ข้าพเจ้า นาย ก. _____ โจทก์

ขอระบุพยานของข้าพเจ้ารวม 4 อันดับ ตามบัญชีตารางข้างล่างนี้

อันดับ	ชื่อพยาน	บ้านเลขที่ ถนน ตรอกหรือซอย	ใกล้เคียง	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	หมายเหตุ
1.	นาย ก.	อ้างตนเองเป็นพยาน					
2.	นาย ง.	5 ท่าแพ	--	ช้างม่อย	เมือง	เชียงใหม่	นำ
3.	นาย จ.	12 ห้วยแก้ว	--	สุเทพ	เมือง	เชียงใหม่	หมาย
4.	เอกสารหนังสือสัญญากู้เงิน	ฉบับอยู่ที่โจทก์					นำ

ลายมือชื่อ นาย ก. ผู้ระบุ
(พลิก)

ตัวอย่างคำขอหมายเรียกบุคคล

(๗)

คำขอ

คดีหมายเลขดำที่ _____/๒๕____

คดีหมายเลขแดงที่ _____/๒๕____

ศาล _____จังหวัดเชียงใหม่_____

วันที่ _____เดือน _____ พุทธศักราช 25_____

ความ _____แพ่ง_____

ระหว่าง { นาย ก. _____ โจทก์
นาย ข. _____ จำเลย

ข้าพเจ้า _____ นาย ก. _____ โจทก์

เชื้อชาติ _____ไทย_____ สัญชาติ _____ไทย_____ อาชีพ _____ค้าขาย_____

เกิดวันที่ _____เดือน _____ พ.ศ.๒๕_____ อายุ _____40_____ ปี อยู่บ้านเลขที่ _____12_____

ถนน _____วิชนานนท์_____ ตรอก/ซอย _____โกสัเคียง_____

ตำบล/แขวง _____ช้างม้อย_____ อำเภอ/เขต _____เมือง_____ จังหวัด _____เชียงใหม่_____

ขอยื่นคำขอมิข้อความที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑. คดีนี้ศาลนัดสืบพยานโจทก์ในวันที่ _____เดือน _____ พ.ศ _____ โจทก์ได้ยื่นบัญชี
ระบุพยานแล้ว แต่เนื่องจากพยานบุคคลตามบัญชีระบุพยานอันดับ 3 เป็นบุคคลภายนอก โจทก์
ไม่สามารถนำมาศาลได้ จึงขอความกรุณาศาลได้โปรดหมายเรียกพยานดังกล่าวให้มาศาลตาม -
นัดด้วย

ควรมีครบแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ ลายมือชื่อ นาย ก. (หรือทนายลงชื่อก็ได้) ผู้ขอ

หมายเหตุ ข้าพเจ้ารอฟังคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว

ลายมือชื่อ _____ผู้ขอ

ตัวอย่าง

คำร้องขอศาลมีคำสั่งเรียกพยานเอกสาร

การขอศาลมีคำสั่งเรียกพยานเอกสาร คงใช้หลักทำนองเดียวกับการขอหมายเรียกพยานบุคคลโดยใช้แบบพิมพ์คำร้อง (แบบหมายเลข 7) เรียบเรียงเนื้อหา ดังนี้

(7)

คำร้อง

ข้อ 1 คดีนี้ศาลนัดสืบพยานโจทก์ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... โจทก์ได้ยื่นบัญชีระบุพยานแล้ว แต่เนื่องจากพยานเอกสารตามบัญชีระบุพยานอันดับ..... โจทก์ไม่สามารถนำมาศาลได้ จึงขอความกรุณาศาลได้โปรดมีคำสั่งเรียกเอกสารดังกล่าวให้ผู้ครอบครองนำส่งศาลก่อนวันนัดพิจารณาด้วย ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ ลายมือชื่อ นาย ก. ผู้ร้อง

คำร้องฉบับนี้ข้าพเจ้า นาย ส. ทนายโจทก์เป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ ลายมือชื่อ นาย ส. ผู้เรียงและพิมพ์

ตัวอย่าง

ขอศาลหมายเรียกพยานบุคคลและพยานเอกสารพร้อมกัน

กรณีนี้คงใช้หลักที่กล่าวมาข้างต้นคู่กัน แบบพิมพ์คงใช้ "คำร้อง" โดยเพิ่มคำว่า "และคำขอ" ต่อท้ายคำว่า "คำร้อง" เมื่อเพิ่มแล้วจะอ่านได้ความว่า "คำร้องและคำขอ" ส่วนเนื้อหาเรียบเรียง ใช้ดังนี้

(7)

คำร้องและคำขอ

ข้อ 1. คดีนี้ศาลนัดสืบพยานโจทก์ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... โจทก์ได้ยื่นบัญชีระบุพยานแล้ว แต่เนื่องจากพยานตามบัญชีระบุพยานอันดับ.....เป็นพยานบุคคล และ

อันดับ.....เป็นพยานเอกสาร โจทก์ไม่สามารถนำมาศาลได้ จึงขอความกรุณาศาลได้โปรด
หมายเรียกพยานบุคคลดังกล่าวให้มาศาลตามกำหนดนัดและมีคำสั่งเรียกพยานเอกสาร
ให้ผู้ครอบครองนำส่งศาลก่อนวันนัดพิจารณาด้วย ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ.....ผู้ร้อง/ขอ

คำร้องและคำขอฉบับนี้ข้าพเจ้า นาย ส. ทนายโจทก์เป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ.....ผู้เรียงและพิมพ์

การขอหมายซ้ำ

เมื่อโจทก์ได้ยื่นบัญชีระบุพยานตลอดจนได้เคยขอศาลหมายเรียกพยานและศาลได้
หมายเรียกพยานแล้ว แต่ปรากฏว่าการสืบพยานในนัดที่เรียกพยานมานั้นเสร็จไปบางปาก ศาลได้
เลื่อนการพิจารณาออกไปในคราวต่อไป หรือพยานบางคนมาศาลตามนัดไม่ได้โดยแจ้ง
เหตุขัดข้องให้ศาลทราบแล้ว ฯลฯ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อโจทก์ประสงค์จะให้ศาลเรียกพยานเหล่านั้น
ให้ไปศาลอีก โจทก์จะต้องขอให้ศาลออกหมายซ้ำเรียกพยานให้มาศาลในคราวต่อไปอีกด้วย
การขอให้ศาลออกหมายเรียกคงใช้ได้ในแต่ละครั้ง แบบพิมพ์ที่ใช้ คงใช้แบบคำร้อง ส่วนเนื้อหา
เรียบเรียง ดังนี้

ตัวอย่าง

การขอหมายซ้ำ

(7)

คำขอ (ใช้แบบพิมพ์คำร้อง โดยขีดฆ่าคำว่า "ร้อง" เปลี่ยนเป็น "ขอ")

ข้อ 1. คดีนี้ศาลเลื่อนนัดไปสืบพยาน โจทก์ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
เวลา.....โจทก์เคยขอศาลขอหมายเรียก (และคำสั่งเรียก) พยานบุคคล (และพยานเอกสาร)
มาแล้วครั้งหนึ่ง ฉะนั้นโจทก์จึงขอหมายซ้ำ (และคำสั่ง) เรียกพยานดังกล่าวให้โจทก์อีกครั้งหนึ่ง
ด้วย ขอศาลได้โปรดกรุณาอนุญาต

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ.....ผู้ขอ

คำขอฉบับนี้ ข้าพเจ้า นาย ส. ทนายโจทก์เป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ.....ผู้เรียงและพิมพ์

การอ้างพยานเพิ่มเติม

เมื่อได้ยื่นบัญชีระบุพยานไว้โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว คือ ก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่า 7 วัน หากคู่ความฝ่ายใดมีพยานหลักฐานที่จะอ้างเพิ่มเติมอีกก็ชอบที่จะทำได้โดยการยื่นคำแถลงขอระบุพยานเพิ่มเติมดังกล่าวได้ภายใน 15 วัน นับแต่วันสืบพยาน

อนึ่ง คำแถลงเช่นว่านี้จะต้องยื่นพร้อมบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมและสำเนาบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมด้วย

ในกรณีที่กำหนดเวลาให้ยื่นบัญชีระบุพยานดังกล่าวข้างต้น ได้สิ้นสุดลงแล้ว ถ้าคู่ความฝ่ายใดซึ่งได้ยื่นบัญชีระบุพยานไว้แล้ว มีเหตุอันสมควรแสดงได้ว่าตนไม่สามารถทราบได้ว่าต้องนำพยานหลักฐานบางอย่างมาสืบเพื่อประโยชน์ของตน หรือไม่ทราบว่าพยานหลักฐานบางอย่างได้มีอยู่หรือมีเหตุอันสมควรอื่นใด หรือถ้าคู่ความฝ่ายใดซึ่งมิได้ยื่นบัญชีระบุพยานแสดงให้เป็นที่ยอมรับแก่ศาลได้ว่ามีเหตุอันสมควรที่ไม่สามารถยื่นบัญชีระบุพยานตามกำหนดเวลาดังกล่าวได้ คู่ความฝ่ายนั้นอาจยื่นคำร้องขออนุญาตอ้างพยานหลักฐานเช่นว่านั้นต่อศาลพร้อมกับบัญชีระบุพยานและสำเนาบัญชีระบุพยานดังกล่าวไม่ว่าเวลาใดๆ ก่อนพิพากษา และถ้าศาลเห็นว่าเพื่อให้การวินิจฉัยชี้ขาดข้อสำคัญแห่งประเด็นเป็นไปโดยเที่ยงธรรมจำเป็นต้องสืบพยานหลักฐานเช่นว่านั้น ก็ให้ศาลอนุญาตตามคำร้อง (มาตรา 88 วรรคสาม)

สรุป ฝ่ายนำสืบก่อน สืบยังไม่เสร็จ ทำเป็นคำแถลง หากฝ่ายนำสืบก่อน สืบเสร็จแล้ว ทำเป็นคำร้อง

ตัวอย่าง

คำแถลงขอระบุพยานเพิ่มเติม

(7)

คำแถลง (แบบพิมพ์ใช้แบบคำร้อง แต่ขีดฆ่าคำว่า “ร้อง” เปลี่ยนเป็น “แถลง”)

ข้อ 1. คดีนี้โจทก์มีหน้าที่นำสืบก่อนโดยศาลนัดสืบพยานโจทก์ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... โจทก์ได้ยื่นบัญชีระบุพยานแล้วเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....แต่ยังขาดคบกพร่องอยู่ จึงขอระบุนพยานเพิ่มเติมครั้งที่.....ตั้งบัญชีระบุนพยาน
ที่เสนอมาพร้อมนี้ ขอศาลได้โปรดกรุณาอนุญาต

ควรมีควรแล้วแต่จะ โปรด

ลงชื่อ.....ผู้แถลง

คำแถลงฉบับนี้ ข้าพเจ้า นาย ส. ทนายโจทก์เป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ.....ผู้เรียงและพิมพ์

หลักกฎหมายและการเสนอนพยานหลักฐานทั้งหลายตลอดจนการเรียบเรียงคำร้อง
คำแถลง คำขอ ฯลฯ เหล่านี้นำไปประยุกต์ใช้กับฝ่ายจำเลยได้ทำนองเดียวกัน

การอ้างพยานเอกสาร

การอ้างพยานเอกสาร ถ้าต้นฉบับเอกสารนั้นอยู่ในความครอบครองของผู้อ้างเช่น โจทก์ฯ
ต้องสำเนาให้ศาลและให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง คือฝ่ายจำเลย ก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่า 7 วัน
เว้นแต่ต้องด้วยข้อยกเว้นของกฎหมายอนุญาตให้ไม่จำเป็นต้องยื่นหรือส่งสำเนาเอกสารนั้น หาก
กรณีไม่ต้องด้วยข้อยกเว้นและฝ่ายที่อ้างพยานหลักฐานฝ่าฝืนไม่ส่งสำเนาให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง
ตามที่กล่าวข้างต้น หากฝ่ายปรปักษ์นั้นโต้แย้ง ไม่ยอมรับความถูกต้องไว้แล้ว เอกสารฉบับนั้น
รับฟังเป็นพยานไม่ได้ (ฎ.1724/2523)

ข้อยกเว้น คู่ความฝ่ายที่อ้างเอกสารไม่ต้องยื่นหรือส่งสำเนาเอกสาร

1) เมื่อความฝ่ายใดอ้างอิงเอกสารเป็นชุดซึ่งคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งทราบคืออยู่แล้วหรือสามารถ
ตรวจตราให้ทราบได้โดยง่ายถึงความมีอยู่และแท้จริงแห่งเอกสารนั้น เช่น จดหมายโต้ตอบ
ระหว่างคู่ความในคดี หรือสมุดบัญชีการค้าและสมุดบัญชีของธนาคาร หรือเอกสารในสำนวน
คดีเรื่องอื่น

2) เมื่อคู่ความฝ่ายใดอ้างอิงเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่อยู่ในความครอบครองของ
คู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง หรือของบุคคลภายนอก

3) ถ้าการคัดสำเนาเอกสารจะทำให้กระบวนการพิจารณาล่าช้าเป็นที่เสื่อมเสียแก่คู่ความ
ซึ่งอ้างอิงเอกสารนั้น หรือมีเหตุแสดงว่าไม่อาจคัดสำเนาเอกสารให้เสร็จภายในกำหนดเวลาที่ให้
ยื่นสำเนาเอกสารนั้น

กรณีตาม (1) หรือ (3) คู่ความฝ่ายที่อ้างอิงเอกสาร ต้องยื่นคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลขออนุญาตงดการยื่นสำเนาเอกสารนั้นและขอขึ้นต้นฉบับเอกสารแทนเพื่อให้ศาลหรือคู่ความฝ่ายอื่นตรวจสอบเงื่อนงำที่ศาลเห็นสมควรกำหนด

กรณีตาม (2) คู่ความฝ่ายที่อ้างอิงพยานหลักฐานนั้นยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่า 7 วัน ขอศาลมีคำสั่งเรียกพยานเอกสารให้ผู้ครอบครองส่งต้นฉบับเอกสารต่อศาลแทนการที่ตนจะต้องส่งสำเนาเอกสารนั้นก็ได้อีก (มาตรา 90, มาตรา 123) การเรียบเรียงคำร้องคงใช้หลักเกณฑ์ที่ได้อธิบายมาแล้ว

ตัวอย่าง

คำร้องขอให้คู่ความตรวจเอกสารเพราะเหตุสำเนาให้ไม่ทัน

(7)

คำร้อง

ข้อ 1. คดีนี้ ศาลนัดสืบพยานโจทก์วันที่ 27 มีนาคม 2544 โจทก์ได้ยื่นบัญชีระบุพยานไว้แล้ว แต่เนื่องจากมีเอกสารซึ่งโจทก์อ้างเป็นพยานในการพิจารณาของศาลจำนวนมากและเป็นชุดเป็นเล่มหลายฉบับไม่สามารถจะทำสำเนาส่งให้จำเลยก่อนนัดสืบพยานเจ็ดวันตามกฎหมายโจทก์จึงขออ้างส่งศาลเพื่อให้จำเลยมาตรวจดูก่อนสืบพยาน เพื่อมิให้กระบวนการพิจารณาเป็นการล่าช้า ได้ยื่นต้นฉบับเอกสารไว้ที่ศาลนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 90 (3) ขอศาลได้โปรดกรุณาอนุญาต

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ.....ผู้ร้อง

คำร้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า นาย,นาง,น.ส. (ระบุชื่อ) ทนายโจทก์เป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ.....ผู้เรียงและพิมพ์

การรับฟังพยานเอกสารของศาล

การอ้างพยานเอกสารนั้นกฎหมายกำหนดให้ศาลรับฟังเฉพาะต้นฉบับเอกสารเท่านั้น เว้นแต่จะมีเหตุเข้าข้อยกเว้นต่อไปนี้

- 1) คู่ความที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตกลงกันว่าสำเนาเอกสารนั้นถูกต้องแล้ว
- 2) ต้นฉบับเอกสารหาไม่ได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลายโดยเหตุสุดวิสัย หรือไม่สามารถนำต้นฉบับมาได้โดยประการอื่น ศาลจะอนุญาตให้นำสำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้
- 3) ต้นฉบับเอกสารนั้นอยู่ในความอารักขาหรือความควบคุมของทางราชการ จะนำมาแสดงได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี หัวหน้ากรม กอง หัวหน้าแผนก หรือผู้รักษาการแทนในตำแหน่งนั้นๆที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณีเสียก่อน สำเนาเอกสารซึ่งบุคคลเช่นว่านี้ได้รับรองถูกต้องแล้ว กฎหมายให้ศาลรับฟังได้ (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 93)

ข้อเสนอนេះ

การเสนอพยานหลักฐานที่ยกมากล่าวนี้เป็นกรณีที่นักศึกษาควรจะได้รู้ไว้เป็นพื้นฐานเบื้องต้น แต่หาใช่ว่ามีอยู่เพียงเท่านี้ รายละเอียดอื่นๆ เช่น การนำพยานเอกสารมาสืบ การคัดค้านเอกสาร ผลแห่งการไม่ยื่นหรือส่งต้นฉบับเอกสารเป็นประการใด การนำสืบพยานวัตถุ ฯลฯ เหล่านี้ ควรใส่ใจศึกษารายละเอียดจากกฎหมายลักษณะพยาน ซึ่งเป็นหลักกฎหมายที่จะต้องศึกษาก่อนลงทะเลเป็นเรียนวิชานี้ทั้งสิ้น ในชั้นนี้จะเน้นในส่วนที่เป็นหลักเกณฑ์ที่ควรรู้ ส่วนใดที่เห็นว่านักศึกษาควรได้เห็นแนวปฏิบัติทำกันอย่างไร ผู้เขียนจะได้ยกตัวอย่างให้เห็นเป็นพื้นฐานแก่นักศึกษาเพื่อศึกษาในโอกาสต่อไป

ตอนที่ 2

การเสนอพยานหลักฐานในคดีอาญา

ความเบื้องต้น

การเสนอพยานหลักฐานเบื้องต้นในคดีอาญานั้น มีหลักเกณฑ์หลายๆอย่างคล้ายคลึงทำนองเดียวกับคดีแพ่ง คือ ต้องยื่นบัญชีระบุพยานเช่นเดียวกัน เนื่องจากผู้มีส่วนฟ้องคดีอาญาคตามกฎหมายมีทั้งพนักงานอัยการและราษฎรผู้เสียหาย ในกรณีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ส่วนใหญ่จะไม่มี การไต่สวนมูลฟ้อง คงนัดสืบพยานโจทก์ไปตามกระบวนการพิจารณาตามที่ได้ศึกษากันมาแล้วใน ป.วิ.อาญา แต่ในกรณีราษฎรผู้เสียหายเป็นโจทก์ต้องมีการไต่สวนมูลฟ้องก่อนเสมอ

ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง ทนายโจทก์จะต้องยื่นบัญชีระบุพยานเน้นๆ ก่อนวันนัดไต่สวนมูลฟ้องไม่น้อยกว่า 7 วัน และหากมีพยานบุคคลเป็นบุคคลภายนอกจำเป็นจะต้องขอศาลออกหมายเรียกให้มาศาลในวันนัดไต่สวนมูลฟ้อง หรืออาจมีพยานเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น จะต้องขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกให้ผู้ครอบครองส่งศาลก่อนวันนัดไต่สวนมูลฟ้องเช่นเดียวกัน

อนึ่ง ในการส่งหมายเรียกพยานบุคคลก็ดี พยานเอกสารหรือวัตถุพยานก็ดี ต้องส่งก่อนวันนัดไต่สวนมูลฟ้องอย่างน้อย 7 วัน แต่หมายเรียกพยานเอกสารหรือวัตถุพยานนั้น ควรให้โอกาสผู้ครอบครองทราบล่วงหน้าพอสมควรเพื่อผู้ครอบครองจะได้มีเวลาจัดเตรียมได้ทัน ในทางปฏิบัติโดยทั่วไปทนายโจทก์จะระบุพยานและร้องขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานบุคคล เอกสารหรือวัตถุพยาน ซึ่งตนต้องการอ้างอิงก่อนวันนัดไต่สวนมูลฟ้องมากกว่า 7 วัน เช่น 10 วัน เป็นต้น

ขอบเขตในการระบุพยาน

ในการระบุพยานชั้นไต่สวนมูลฟ้อง ทางปฏิบัติหมายถึงความส่วนใหญ่ระบุแต่เพียงพยานที่สำคัญๆ และจำเป็นแก่การไต่สวนมูลฟ้องพอที่จะนำสืบให้ศาลเห็นว่าคดีของโจทก์มีมูลที่จะฟ้องร้องและจำเลยได้กระทำความผิดเท่านั้น ในชั้นไต่สวนมูลฟ้องนี้อ้างพยานหลักฐานน้อยกว่าชั้นพิจารณา ปัญหาว่าจะถือหลักเกณฑ์ในการระบุพยานชั้นไต่สวนมูลฟ้องนี้อย่างไร หรือระบุอย่างไรจึงจะเหมาะสมนั้นไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัว ต้องพิจารณาเป็นเรื่องๆ ไป ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง ไม่จำเป็นต้องนำสืบรายละเอียดมากนัก ทั้งนี้เป็นเทคนิคของทนายความด้วยเกรงว่าจะทำให้จำเลยมีโอกาสเตรียมหาพยานหลักฐานมาสู้กลับด้วยเหตุการระการพิสูจน์ในคดีอาญา

กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายโจทก์ เนื่องจากจำเลยได้ประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริสุทธิ์ ผู้ใดกล่าวหา ผู้นั้นมีหน้าที่ต้องพิสูจน์ หากผู้กล่าวหาพิสูจน์ไม่ได้หรือพิสูจน์ได้แต่ศาลยังมีความสงสัยว่าจำเลยจะเป็นผู้กระทำความผิดจริงๆหรือไม่ กฎหมายกำหนดให้ศาลยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้เป็นคุณแก่จำเลย คือ ยกฟ้องโจทก์ปล่อยจำเลยพ้นข้อหาไป โดยเหตุที่โจทก์มีภาระการพิสูจน์นี้เอง โจทก์ต้องนำสืบก่อน ทำให้โจทก์เสียเปรียบในเชิงคดีอยู่น้อย ดังนั้น ชั้นไต่สวนมูลฟ้องทนายโจทก์มักถือเป็นหลักว่าไม่ควรระบุนพยานมากเกินไป ตัวอย่าง เช่น คดีว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คซึ่งมีโทษทางอาญา ออกเช็คโดยไม่มีเงินจ่าย การระบุนพยานในชั้นไต่สวนมูลฟ้องพยานปากสำคัญได้แก่ ตัวผู้เสียหายกับพยานเอกสาร คือ เช็คและใบคืนเช็ค พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก 1-2 คน เช่น ผู้จัดการธนาคารที่ปฏิเสธการใช้เงินตามเช็คฉบับที่ฟ้องจำเลย ดังนี้ เป็นต้น

โดยสรุป ชั้นไต่สวนมูลฟ้องนี้ ไต่สวนเพื่อให้ศาลเชื่อว่าได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นและผู้ถูกฟ้องเป็นผู้กระทำความผิด ส่วนรายละเอียดอื่นๆ เอาไว้สืบในชั้นพิจารณา

การเสนอพยานหลักฐานต่อศาล

พยานหลักฐานที่ฝ่ายโจทก์อ้างอิงและประสงค์จะนำสืบในชั้นไต่สวนมูลฟ้องต้องเสนอต่อศาลโดยวิธียื่นบัญชีระบุนพยานทำนองเดียวกับการยื่นบัญชีระบุนพยานในคดีแพ่งด้วยกัน ในทางปฏิบัติใช้แบบพิมพ์ “บัญชีพยาน” (แบบ 14 ก.) คดีแพ่งและคดีอาญาใช้แบบเดียวกัน การยื่นบัญชีระบุนพยานในคดีอาญาใช้หลักกฎหมายเดียวกับคดีแพ่ง คือ ยื่นก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่า 7 วัน (ป.วิ.อาญา มาตรา 15 ประกอบ ป.วิ.แพ่ง มาตรา 88)

พยานหลักฐานไม่ว่าจะเป็นพยานประเภทใด ถ้าสามารถนำมาศาลด้วยตนเอง ก็ระบุในช่องหมายเหตุว่า “นำ” ถ้าไม่สามารถนำมาศาลได้ด้วยตนเองก็ระบุว่า “หมาย” ลงไว้เช่นเดียวกับคดีแพ่ง

ส่วนการขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานบุคคล เอกสาร วัตถุพยานใดๆ คงปฏิบัติทำนองเดียวกับคดีแพ่งด้วยกัน โดยปกติโจทก์ควรจะขอหมายให้ศาลเรียกพยานมา ถ้าไม่แน่ใจจริงๆว่าบุคคลที่เราได้อ้างเป็นพยานจะไปเป็นพยานให้แน่นอน ทั้งนี้แม้ผู้อ้างพยานจะนำพยานนั้นไปศาลตามนัดได้ แต่ผู้เขียนใคร่เสนอแนะว่าเพื่อความมั่นใจควรขอหมายศาลจะดีกว่า เพราะในข้อกฎหมายกำหนดให้โจทก์ต้องมีพยานมาสืบแสดงความคิดของจำเลย หากโจทก์ไม่มีพยานมาสืบ ศาลต้องยกฟ้อง ดังนั้น ถ้าศาลได้ออกหมายเรียกส่งให้พยานแล้วพยานไม่ไปศาลตามนัด อัน

มิใช่ความผิดของโจทก์ ศาลจะยกฟ้องไม่ได้หากโจทก์ได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนในวิธีการเรียกพยานมาศาลแล้ว ด้วยเหตุนี้หากโจทก์ระบุว่า “นำ” ครั้นถึงวันนัดนำพยานไปศาลไม่ได้ เนื่องจากพยานหลบหนีทั้งๆที่ก่อนวันนัดได้สวนมูลฟ้องหรือวันสืบพยาน โจทก์ พยานรับปากอย่างมั่นเหมาะว่าจะไปเป็นพยานให้แน่นอน แต่ต่อมาเกิดกลัวอันตรายจากพรรคพวกผู้ถูกฟ้องหรือจำเลยข่มขู่ พยานจึงหลบหนีไป หรือเจตที่เค็ดของคู่ความให้เงินทองพยานไปเที่ยวหัวเมืองเสีย หากไม่ไปก็จะไม่มีวันได้เที่ยว ดังนี้ เป็นต้น เมื่อโจทก์ไม่มีพยานมาสืบ กว่าโจทก์จะรู้ตัวอาจได้รับความเสียหายได้ เป็นต้น

หวนกลับมาพิจารณาการขอหมายเรียกพยาน ในกรณีที่ศาลได้ออกหมายไปแล้ว พยานไม่มา ถ้ามีเหตุสมควร เช่น เจ็บป่วยหรือมีธุระสำคัญจำเป็นอย่างอื่น ศาลก็จะสั่งให้เลื่อนคดีไปได้ แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้พยานไม่มาศาลโดยมิได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ศาลทราบ โจทก์ก็ควรขอเลื่อนคดีและขอออกหมายซ้ำเรียกพยานในนัดต่อไป หรือถ้าโจทก์เห็นว่าพยานมีพฤติการณ์หลีกเลี่ยงขัดขืนหมายศาล โจทก์จะแถลงขอให้ศาลออกหมายจับพยานก็ได้ (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 111 (2) ประกอบ ป.วิ.อาญา มาตรา 15) แต่ทั้งนี้จะกระทำเช่นนี้ได้สำหรับผู้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นจากกฎหมาย แต่ถ้าหากพยานนั้นมีเอกสิทธิ หรือกฎหมายยกเว้นไม่จำเป็นต้องไปศาลก็ได้ จะขอศาลออกหมายจับย่อมไม่ได้ บุคคลที่กฎหมายยกเว้นไม่ต้องไปศาล คือ

- 1) สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระยุพราชหรือผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน ไม่ว่าในกรณีใดๆ
- 2) พระภิกษุและสามเณรในพุทธศาสนา ไม่ว่าในกรณีใดๆ
- 3) บุคคลใดๆที่อ้างว่าไม่สามารถจะไปศาลได้เพราะเจ็บป่วย หรือมีข้อแก้ตัวอันจำเป็นอย่างอื่น โดยได้แจ้งเหตุนั้นให้ศาลทราบแล้ว และศาลเห็นว่าข้ออ้างหรือข้อแก้ตัวนั้นฟังได้ (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 108)
- 4) ผู้มีเอกสิทธิทางการทูตตามหลักถ้อยที่ถ้อยอาศัยระหว่างประเทศ

การเสนอพยานหลักฐานในชั้นพิจารณา

เมื่อศาลได้สวนมูลฟ้องแล้วมีคำสั่งว่าคดีมีมูลและประทับรับฟ้อง โจทก์ไว้พิจารณา โจทก์ต้องเสนอพยานหลักฐานในชั้นพิจารณาอีกโดยการยื่นบัญชีระบุพยานทำนองเดียวกับการยื่นในชั้นได้สวนมูลฟ้องคู่กัน แต่ในชั้นพิจารณาพยานหลักฐานจะมีมากหรือรายละเอียดที่ต้องนำสืบในศาลมากกว่าชั้นได้สวนมูลฟ้อง

ในด้านจำนวนก็มีหน้าที่ต้องนำสืบพยานเพื่อหักล้างหรือทำลายน้ำหนักพยานโจทก์ ทั้งนี้ จำนวนต้องเสนอพยานหลักฐานต่อศาล โดยการยื่นบัญชีระบุพยานทำนองเดียวกับโจทก์คู่กัน การระบุพยานที่ว่ามีใช้แบบพิมพ์ของศาล “บัญชีพยาน” (14 ก) คดีแพ่งและคดีอาญาใช้แบบพิมพ์เดียวกัน

การขอศาลหมายเรียกพยานหลักฐาน

การขอให้ศาลหมายเรียกพยานบุคคล พยานเอกสาร ตลอดจนวัตถุพยาน คงปฏิบัติทำนองเดียวกับคดีแพ่ง

ส่วนการนำพยานหลักฐานมาสืบในศาล คงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายลักษณะพยานซึ่งจะไม่นำมากล่าวซ้ำในที่นี้อีก ให้ทบทวนรายละเอียดในกระบวนการวิชากฎหมายลักษณะพยานดังกล่าวแล้ว

หมายเรียกพยานบุคคลใช้แบบพิมพ์เดียวกับคดีแพ่ง (หมายเลข 16) ส่วนหมายเรียกพยานเอกสารหรือวัตถุพยาน คดีอาญามีแบบพิมพ์เฉพาะ คือ หมายเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุ (คดีอาญา) (หมายเลข 17) ตัวอย่างท้ายบท

○ (๑๓)

คำสั่งเรียกพยานเอกสาร
หรือพยานวัตถุ (คดีอาญา)

คดีหมายเลขดำที่...../๒๕.....
คดีหมายเลขแดงที่...../๒๕.....

ใบพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาล.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....

ความ อาญา

ระหว่าง {โจทก์
.....จำเลย

หมายถึง.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

ครอก/ซอย.....ใกล้.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ด้วย.....อ้าง.....

.....
.....

ซึ่งมีอยู่ที่ทำเป็นพยาน

เพราะฉะนั้น ให้ท่านจัดการส่ง.....

ดังกล่าวแล้วไปยังศาล.....ก่อนวันที่.....เดือน.....

พ.ศ. ๒๕.....เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

.....ผู้พิพากษา

ศาล.....

โทรศัพท์..... (ทล.)

ใบรับหมายเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕.....

ข้าพเจ้า.....ได้รับหมายเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุของ

ศาล.....ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าส่ง.....

.....ไปประกอบการพิจารณาในคดีระหว่าง.....โจทก์

.....จำเลย ก่อนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕.....ไว้แล้ว

.....ผู้รับหมาย

.....ผู้ส่งหมาย

คำเตือน

ผู้ใดขจัดขี้ไม่ส่งพยานเอกสารหรือพยานวัตถุตามหมายนี้ ผู้นั้นอาจถูกฟ้องตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ